

اینجا خشونت خوب است !

در فتح مکه ؛ زنی از اشراف قریش دزدی کرده است. به حکم قانون اسلام دست دزد باید بریده شود. وقتی قضیه ثابت و مسلم شد و زن اقرار کرد که دزدی کرده‌ام، می‌بایست حکم درباره او اجرا می‌شد. اینجا بود که توصیه‌ها و وساطتها شروع شد. یکی گفت: یا رسول الله! اگر می‌شود از مجازات صرف نظر کنید، این زن دختر فلان شخص است که می‌دانید چقدر محترم است، آبروی يك فامیل محترم از بین می‌رود. پدرش آمد، برادرش آمد، دیگری آمد که آبروی يك فامیل محترم از بین می‌رود. هرچه گفتند، فرمود: محال و ممتنع است، آیا می‌گویید من قانون اسلام را معطل کنم؟!^۱

قرآن کریم رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) را با (إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ)^۲ به عنوان الگوی برترِ حُسنِ خُلُقِ معرفی نموده و در خطاب به ایشان می‌فرماید: «فَيَمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِيَتَّ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَفَقَضْنَا مِنْ حَوْضِكَ...»^۳ اگر تو يك آدم درشتخو و سنگین دلی بودی، با همه قرآنی که در دست داری، با همه معجزاتی که داری و با همه مزایای دیگری که داری، مردم از دور تو پراکنده می‌شدند.^۴

از آنجا که قرآن کریم سیره نبی مکرم اسلام را الگوی بشریت قرار داده است^۵، وظیفه جامعه مسلمین است که از روش و منش رفتار ایشان به عنوان اسوه پیروی نمایند. رسول گرامی اسلام خوش رفتاری و نرم خوبی را سیره هر مومن مشخص می‌نمایند و خشونت و تندخویی را سبک زندگی دشمنان اسلام می‌خوانند: مؤمن نرمخو، خوشرفتار، با سخاوت، و خوش اخلاق است. و کافر **خشن، تندخو**، بد اخلاق و متکبر است.^۵

در فرهنگ اسلام منش منصفانه و عادلانه در برخورد بادوست و دشمن سفارش شده است تا آنجا که گذشت از دشمن شخصی، به عنوان فضل^۶ شمرده می‌شود: "مبادا دشمنی شما با قومی وادارتان کند که به عدالت رفتار نکنید، به عدالت رفتار کنید که آن به تقوا نزدیک تر است"^۷

اندیشمندان اسلامی، دشمن را در دو قالب، دشمن شخص و دشمن مکتب دسته بندی می‌کنند.^۸

استاد شهید مرتضی مطهری می‌گوید: اینکه عرض می‌کنیم پیغمبر ملایم بود و باید يك رهبر ملایم باشد، مقصود این است که پیغمبر در مسائل فردی و شخصی نرم و ملایم بود نه در مسائل اصولی و کلی. در آنجا پیغمبر صددرصد صلابت داشت یعنی انعطاف ناپذیر بود...

قرآن کریم که رسول اکرم که را رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ^۹ معرفی می‌نماید، در برخورد با **دشمنان مکتب** چنین دستور می‌فرماید: يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ: ای پیامبر! با کافران و منافقان ستیز کن و بر آنان سخت‌گیر و خشن باش که جایگاهشان دوزخ است و بد سرنوشتی دارند.

رهبر فرزانه انقلاب، امام خامنه‌ای: در توضیح این آیه می‌فرماید: همان ماده‌ی غلظ که در آیه‌ی قبلی {... وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظًا لَفَقَضْنَا...} بود، در اینجا هم هست؛ منتها آنجا با مؤمنین است، در معاشرت است، در رفتار فردی است؛ اما اینجا در اجرای قانون و اداره‌ی جامعه و ایجاد نظم است؛ آنجا غلظت بد است؛ اینجا غلظت خوب است. آنجا خشونت بد است؛ اینجا **خشونت خوب است**. ۱۳۷۹ / ۰۱ / ۲۶

برای مطالعه بیشتر پیرامون این مطلب کتاب **سیری در سیره نبوی** استاد مرتضی مطهری، بخش **سیره نبوی و گسترش سریع اسلام** را مطالعه بفرمایید.

۱ مجموعه آثاراستادشهیدمطهری ج ۱۶ ص: ۱۷۴

۲ القلم: ۴

۳ (ترجمه آزاد استاد مطهری) مجموعه آثاراستادشهیدمطهری ج ۱۷ ص ۳۵۵ پرهیز از خشونت ص: ۳۵۵

۴ الأحزاب: ۲۱ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

۵ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَمِعَ لَيْسَ يَسْمَعُ لَهُ خُلُقٌ حَسَنٌ وَ الْكَافِرُ فَظٌّ غَلِيظٌ لَهُ خُلُقٌ سَيِّئٌ وَ فِيهِ جَبَرِيَّةٌ: تفصیل وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشریعة، ج ۱۲، ص: ۱۵۹

۶ واصفح عن عدوك يتم لك الفضل غرر الحكم ص ۴۳۵، مفاتيح الحياه ص ۳۲۶

۷ المائدة: ۲ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا

^۸ مفاتيح الحياه، ص ۳۲۴

۹ الأنبياء: ۱۰۷ وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ